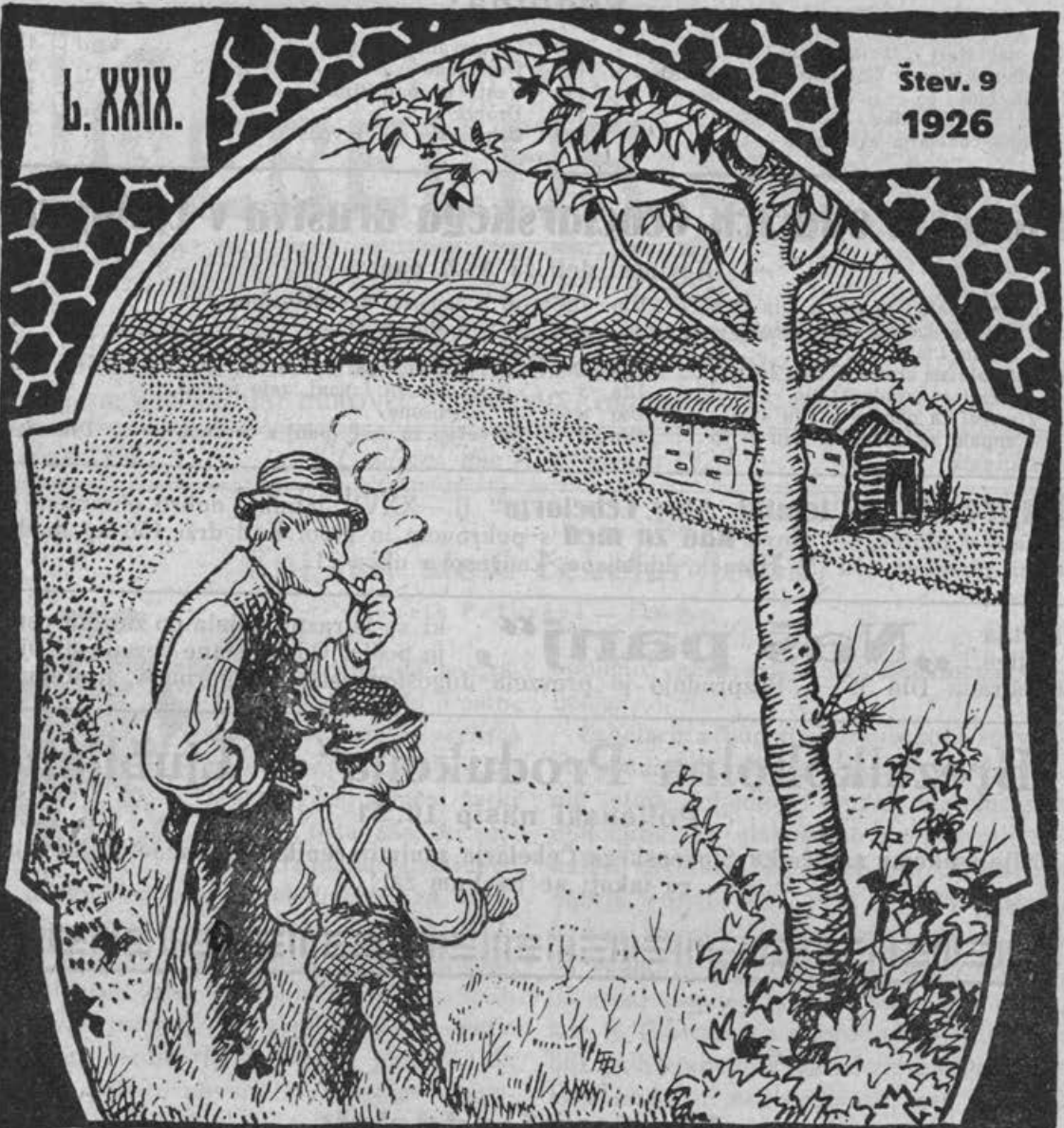

L. XXIX.

Štev. 9
1926

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Kaj naj stori čebelar letos?	129	Opazovalne postaje	139
Čebelnjaki članov ljubljanske podružnice	132	Društvene vesti	141
To in ono	132	Vesti iz podružnic	141
Čtivo za začetnike	135	Drobiž	142
Iz dobe čebelarja začetnika	137	Čebelarstva književnost	143

Blagovni oddelek Čebelarskega društva v Ljubljani.

Kovinski deli za A.-Ž. panj:

a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1'25	Din 7'50	g) 2 zaporici za zaklopnico	Din —'40
b) 2 nosilca za matično rešetko	Din 3'—	à Din —'20	Din —'40
à Din 1'50	Din 3'—	h) 1/4 kg kvačic	Din 5'—
c) 2 tečaja za vratca à Din 1'40	Din 2'80	i) 1 kljukica za vratca	Din —'35
d) 4 tečaji za brade à Din —'75	Din 3'—	j) rešetka za 1 panj, zelo močna,	Din 12'—
e) 2 mreži za okenca à Din 4'—	Din 8'—	brušena	Din 12'—
f) 4 zapahi za okenca à Din —'75	Din 3'—	k) cevka za A.-Ž. panj z verando	Din 8'—

Naprodaj vsi letniki „Slov. Čebelarja“ (I.—XXVII. letnik), dobro ohranjeni in vezani v plutno. — Nova **kad za med** s pokrovom in pipo. Kad drži 150 kg medu. Cena po dogovoru. M. Humek, Ljubljana, Langusova ulica 21.

Partija knjige **„Naš panj“**, ki se je razprodajala po znižani ceni, je pošla. Odslej stane vezana 40 Din, broširana Din 35'—. Razprodajo je prevzela Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

„Brezalkoholna Produkcija“ — Ljubljana

Poljanski nasip 10./31

pošlje vsakemu naročniku Slovenskega Čebelarja zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Blagovni oddelek
Čebelarskega društva za Slovenijo
v Ljubljani

kupuje vosek
po najvišjih cenah.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Letnik XXIX.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1926.

Številka 9.

Kaj naj stori čebelar letos?

Henrik Peternel — Češnjice.

Čebela je odvisna od solnca. Topli solnčni žarki ji omogočajo, da zapušča večkrat na dan panj in se giblje po zraku. Topli solnčni žarki so tudi tista sila, ki privablja iz rastlin sladki med v cvetove, ki nudijo čebeli živež za vsakdanjo potrebo in za zalogo ob hudih časih. Šele v poletju, ko čutimo tudi v kratkih nočeh blagodejen vpliv solnčnih žarkov, ki so ogrevali prejšnji dan zemljo, začne cvetje izdatno mediti in omogoča panjem, da včasih nabere neverjetno množino dragocene slasčice — medu. Ako vpoštevamo da more posamezna čebela prinesiti v mešičku za med eno samo kapljo nektarja, ki ima komaj četrtno medu, ako upoštevamo, da mora čebela zaradi te množinice medu obletati nabroj cvetov, se moramo res čuditi delu panja, ki nanese toliko kilogramov medu, pa ne iz tisoč, tudi ne iz sto tisoč, ampak iz milijonov in milijonov cvetk.

Umevno je, da more panj le ob ugodnem vremenu nabrati toliko, da se preživlja in da se za bodočnost preskrbi, vrhtega pa nagradi še čebelarja z medom. Toda zahtevati leto za letom od čebel nagrade v obliki več metrskih stotov medu, pomeni

popolno nerazumevanje čebelnega življenja.

Čebelarji z bogatimi izkušnjami so vedno poudarjali, da čebelarstvo ni vir stalnih letnih dohodkov, ampak vir slučajnih dohodkov. Te glasove so pa prevpili nekateri začetniki, ki so postali čebelarji v dobrih letinah 1922, 1923 in 1924. Ako jih je kak starejši čebelar hotel poučiti, češ, da vedno ne bo tako, so ga takoj zavrnil, da sedaj ni mogoče, da bi zmanjkalo medu, ker je čebelarstvo napredovalo itd. Niso bili redki čebelarji, da so starejšega čebelarja obdolžili nevoščljivosti, ker je svaril neizkušene, naj prenažno ne razširjajo čebelarstva.

Letošnje čebelarske letine še ni konec in ni še izgubljeno upanje, da bodo čebele tu in tam čebelarjem dale običajno letno nagrado. Ajda utegne marsikaterega rešiti krmljenja za zimo, toda nagrade ne bodo deležni vsi čebelarji.

Da čebele tudi letos niso imele paše, je jako usodno za naše čebelarstvo, ker je bilo že minulo leto vobče zelo slabo. Eno slabo čebelarsko letino že še prenese vsak čebelar, dveh pa ne z lahkoto.

Ako se ozremo na preteklost, vidimo, da je med srednje dobrimi in dobrimi letinami vedno ena ali več slabih. Vsi, ki

čebelarijo že daljšo dobo, se gotovo še spominjajo dveh zelo slabih letin, namreč l. 1909. in 1910. Sredi junija meseca je začelo deževati in je deževalo z majhnimi presledki do srede julija. V drugi polovici julija meseca je bil tu pa tam kak čebelar tako srečen, da je natočil nekoliko medu. Ko je začela cvesti ajda, je bilo malo solnca. Čebele so na ajdi redko kje nabrale za zimo. Vse roje smo morali pitati, ponekod so padali celo plemenjaki od lakote. Leta 1910. je bil lep april, deževalo pa je in je bilo hladno do srede julija meseca. Sredi julija do konca avgusta meseca je bilo tu pa tam nekoliko paše, toda bilo je medu tako malo, da so ga na Dunaju plačevali po 3 do 4 K kilogram, to je v sedanji denarni vrednosti 35 do 45 Din. Jeseni so nekateri čebelarji natočili kako malenkost, nekateri pa nič.

Po teh dveh jako slabih letinah, ki sta vsekakor podobni letinama 1925 in 1926, je prišla letina 1911. Dočim so leta 1910. nekateri veliki in dobri čebelarji pravili, da ne vedo, kakšen je med iz leta 1910., so leta 1911. stokali, da ne vedo kam z njim. Kupci so ga imeli dovolj, posode za med je pa zmanjkalo. Pritoževali so se edino tisti čebelarji, ki so leta 1910. obupali nad čebelarstvom in so pridržali za medeno leto 1911. le nekaj plemenjakov. Za skrajno dobrim čebelarskim letom 1911. je prišlo srednje dobro leto 1912. Pomlad je bila slaba, poletje dobro do 10. julija, potem pa nič več do ajde, ki je bila bolj srednja.

Leto 1913. je bilo za čebele eno izmed najslabših. Mraz v pozni pomladi je uničil pašo na sadnem drevju, akaciji in deloma tudi na travnikih. Poletje je bilo toliko dežja, da čebele niso mogle nabrati niti za vsakdanjo potrebo. Ajda je dala le ponekod toliko, da čebel ni bilo treba pitati. V tem letu so razprodali zalogo medu po 3 do 4 K za kilogram tisti čebelarji, ki l. 1911. niso mogli prodati medu niti po 1-60 K kilogram.

V letu začetka svetovne vojne, l. 1914., je bila paša za čebele precej boljša nego

l. 1913. Bili so kraji, kjer ni bilo pribitka, bili so pa kraji, kjer je čebelar sedel jeseni za lepo vrsto polnih loncev medu. To leto se je odlikovalo z prevladovanjem južnih vetrov. Kjer ni bilo preveč padavin, so čebele precej nabrale, zlasti na hoji.

V letu 1915. je bila paša spomladi zelo bogata. Čebelarji, ki imajo glavno pašo spomladi, so v tem letu obilo želi. Poletje je bilo žal deževno. Ne moremo torej trditi, da je bila splošno dobra. Ajda je še nekaj medila. To je bilo pomembno zlasti zaradi tega, ker sladkorja ni bilo več dobiti.

V letu 1916. je bila paša bolj pozna, toda poletje je večino čebelarjev zelo zadovoljilo. Točili so med, za katerega je bilo seveda več povpraševanja nego blaga. A tudi v krajih, kjer niso bili čebelarji tako srečni, da bi poletje prodajali med, so bili naposled zadovoljni, ker so lahko zazimili čebele na zdravem medu, ker je bila jesenska paša dobra.

Leta 1917. je bila po letu 1911. prvič zopet res dobra paša. Čebelarstvo je rešilo mnogo čebelarjev stradanja, ker so zamenjavali med za druge potrebščine. Dasi so čebele le redkokje pravilno oskrbovali, so vendarle povsod točili, saj so prišli čebelarji vojaki baš zaradi čebel na dopust. Ker je bila tudi jesenska paša dobra, so bile čebele skoraj povsod zazimljene na obilnih zalogah.

V letu prevrata (1918) je bila spomladi pičila paša. Poletje je bilo boljše in skoraj povsod so točili, čeprav ne mnogo, nekoliko pa le. Jesenska paša je bila srednja. Zaradi navdušenja nad osvoboditvijo so mnogi čebelarji pustili čebelam vso zalogo. To je bilo kot nalašč, ker je spomladna in poletna paša v l. 1919. popolnoma odpovedala. Le jeseni je dala toliko, da je bilo čebelarstvo v Sloveniji oteto propasti.

Leto 1920. je bilo v zgodnji pomladi jako prijazno, toda mesec rožnik je bil podoben letošnjemu. Čebele so povsod nabrale komaj za vsakdanjo potrebo, zato pa je bila jesenska paša povsod bogata,

tako bogata, da so nekateri čebelarji imeli naprodaj ajdov med kar večje množine.

Leto 1921. je bilo izredno suho. Po mnogo obetajoči lepi pomladi smo imeli slabo poletje in še slabšo jesen. V zimi l. 1921./1922. je padlo v Sloveniji mnogo panjev zaradi lakote. Izborna je bilo leto 1922., prav dobro l. 1923., dobro pa leto 1924. Lanska letina je bila slaba, letos se pa nam obeta še slabša.

Iz teh podatkov o letinah v dobi od l. 1908. do l. 1926. razvidimo, da so stari čebelarji prav trdili, da je v dobi sedmih let ena letina dobra, slaba najmanj ena, če ne dve, druge štiri letine so pa srednje ali pa srednje dobre. Čim več je dobrih in srednje dobrih letin druga za drugo, tem gotovejše je, da pridejo za njimi ena ali dve slabi. Potem je pa zopet mnogo upanja za boljše čase. Prav torej piše v zadnji številki »Slov. Čeb.« gosp. urednik, da bo zopet dobro, dasi čaka čebelarje zopet trda preizkušnja.

Sedaj hočem še na kratko odgovoriti na naslovno vprašanje tega spisa: Kaj naj stori čebelar letos?

Prvo in poglavitno je: ne obupuj! Vsakdanja izkušnja nas uči, da ni nič izgubljenost, dokler človek ne izgubi poguma. Osi-velji trgovec izgubi lahko vse imetje, pa vendar se dokoplje zopet do blaginje, ako še ni izgubil vere v boljšo bodočnost, srečo in svoje zmožnosti. S trgovino začne še enkrat in prehaja iz malega na večje. Z večjimi uspehi mu rastejo vnovič moči, kreta se z mladeniško svežostjo v podjetju in doživi na večer življenja še lepe čase.

Koliko bolj je na mestu vera v boljše čase pri čebelarju! Kaj prav za prav izgubi čebelar ob slabi letini? Nič drugega nego tiste dohodke od svojega čebelarstva, na katere se ne bi smel zanašati. Ponavljam, da čebelarstvo ni bilo nikdar vir stalnih dohodkov! Čebelarje bo torej letos trla izguba pričakovanih dohodkov, to je gotovo za vsakega zelo občutljivo zlasti ob sedANJI gospodarski krizi.

Pa mi bo kdo ugovarjal; to že velja, ali če bo treba panje pitati? Mogoče nas bo mnogo tako trdo prizadetih, pa kaj za to? Kar mora biti, mora biti! Če ti oboli krava molznica, nudiš ji boljšo hrano, pošlješ po živino-zdravnika, potrošiš rade volje večjo vsoto denarja, samo da bi rešil svojo ljubo sivko. Si li že pozabil, dragi čebelar, da so ti dale čebele včasih, ne da bi ganil z me-zincem, več nego krava molznica? Ali se ne zavedaš, da ti bodo čebele prinesle, kadar jim bo vreme dopuščalo, zopet več nego krava molznica? Trdno verujem, da se bo vsak razsoden čebelar letos oddol-žil svojim ljublim čebelam za to, kar so mu storile dobrega v minulih dobrih letinah.

Drugo, česar ne smemo sto-riti, je, da ne povečamo ne-sreče! Marsikateri čebelar je kljub vsem resnim nasvetom starejših čebelar-jev čebelarstvo prenašlo ali pa preveč povečal. Letos naj vsak dobro premisli, koliko panjev more, če treba, čez zimo preživiti. Bolje je, da skrči število družin nego zalogo živeža. Od dobro prezimljenih močnih panjev smemo pričakovati izvrst-nih uspehov, ako bo letina 1927 prav do-bra, slabotne družine pa bomo morali spo-mladi združevati, ako ne bomo hoteli, da bi samo gledali, kako drugi čebelarji to-čijo, mi pa ne.

Tretje je, na kar moramo pa-ziti: na izbiro dobrih matic. Če kdo v dobri letini pustí manj vredno matico, mu to že ni šteti v greh, saj je vsa-kemu čebelarju težko streti matico, o ka-terí prav za prav niti ne more vedeti, ali je resnično manj vredna. Ob slabih letinah je stvar drugačna. Baš ob takih letinah lahko doženemo z večjo zanesljivostjo vrednost posamezne družine, oziroma ka-tera matica je prava mati, katera je do-bra ali pa manj vredna. Ako moramo uni-čiti matico te ali one družine, bomo ob slabi letini lahko pravilno odločili, katera matica naj ostane za pleme.

Že stare čebelarske resnice so odgovori, ki sem jih podal na naslovno vprašanje tega spisa, a baš zato, ker so zlate resnice, ne izgube na vrednosti, ako jih ne prestando ponavljamo. Ravnajmo se po

njih in rešili bomo, kar je najdragocenejše: zdrav, krepak čebelni rod, ki je zmožen nadomestiti to, kar je vzelo leto 1925. in kar nam lahko vzame leto 1926.

Sicer pa: kvišku srca!

Čebelnjaki članov ljubljanske podružnice.

Čebelnjak g. šol. ravnatelja J. Slapšaka v Mostah.

To in ono.

Bl. Kantušar — Ljutomer.

Najprej vas . . . ne! Najprej naj vam povem, da Prlek ne pravi »koliko panjev imaš?« in tudi ne »Ali so čebele letos kaj rojile«, ampak »kejkjo rojov maš« ali pa »kako ti kaj roji pūščajo?« Ne pravi prvec, drujec ali tretjevec, pač pa: prvar, drūgar in tretjar. Pravijo tudi, da roja ne smeš nikdar pod roko gledati (da bi si oči zasenčil), kadar »pūšča«, ker potem ne ostane pri hiši. Pa pustimo to in pomenimo se o čem drugem.

Pri sosednem prijatelju sva opazila letošnjo pomlad precej nenavaden slučaj, ki si ga nikakor ne moreva sama razlagati. Ako se pred štirimimi leti meni ne bi bilo zgodilo isto, ne bi pisal o tem.

Omenjenemu čebelarju sta dne 2. junija dva »roja« obenem spustila »drugarje«, ki sta sedla skupaj na eno vejo. Ne glede na matice je tega orjaka vsadil v plodišče novega A.-Ž. panja na cele satnice. Dne 19. junija sva ta roj skupno pregledala, da vidiva, kako matica leže, oziroma ali se je sploh srečno sprašila. Kako sva se za-

čudila, ko najdeva razen ene satnice vse skoraj nedotaknjene, na eni deloma izdelani pa dva odprta matičnika z jajčki. Na dnu matičnikov je bila videti rdečkasta tekočina. Iz tega sva sklejala, da se je matica spričo vetrovnega vremena na prahi izgubila in da je roj postal trotovec. Čudno je le to, da razen teh dveh jajčec ni bilo nobenega več v vsem plodišču.

Nagovarjal sem soseda, naj razdeli plodišče z ločilno desko in naj pusti v enem razdelku omenjene »divje« matičnike, družinici v drugem pa doda zalego, da bova videla, kaj se zgodi. Ker je pa potem tudi na drugo stran dodal zalego, so čebele »divje« matičnike izpraznile in na dodani zalegi napihnile prave.

Na ta način nam pokončna ločilna deska dobro rabi za vzrejo matic v panju samem. V izrojencu razdelimo plodišče na dva ali tri dele tako, da ostane v vsakem predelu vsaj po en satnik z matičniki in polovico žrela, odnosno ako napravimo tri predele, moramo skrbeti še za tretje žrelo. To pri A.-Ž. panjih z ameriškim žrelom prav lahko napravimo. S tem preprečimo drugarje, obenem pa dosežemo, da se spraše dve ali tri matice in jih potem lahko izbiramo po kakovosti. Prvarja lahko vsadimo v medišče in ga v začetku avgusta meseca združimo z enim od tistih prašilkov, ki jih imamo v plodišču. Staro matico v medišču moramo prej odstraniti. Na ta način zamenjamo roju matico, obenem pa izvršimo prestavljanje (prevešanje). Pri nas je namreč ajdova paša glavna.

Pred štirimí leti pa se je meni pripetil baš tak slučaj, toda tedaj je izrojenc izgubil matico in je tudi nastavljal divji matičnik ter ga zalegel. Tudi takrat so čebele divji matičnik izpraznile takoj, ko sem jim dodal zalego, iz katere so si potem izpodredile matico. Ako bi mi kdo zanesljivo znal pojasniti, odkod čebele dobivajo ta jajčka, bi mu bil zelo hvaležen.¹

¹ Kadar izgubi roj ali izrojenc matico na prahi, nastane v panju veliko razburjenje. Temu se ne smemo čuditi, saj je panj zadela največja kata-

Ako postane roj trotar, potem si menda ne bi iz dodejane zalege izpodredil matice in bi bilo v panju brez dvoma več jajčec, in sicer v čebelnih celicah, ne pa v matičniku. Jaz sam še nisem imel opravka s trotarjem, ker čebelarim le v malem, samo toliko, da se praktično izvežbam za poznejši čas.²

Kdor čebelari z majhnim številom panjev, navadno ne računa toliko z dobičkom nego z zabavo. Malo rojev lahko bolje neguje in tudi opazuje nego čebelar, ki čebelari kar na debelo. Pri malem čebelarju so pa roji navadno reveži, dokler njih gospodar ne ozdravi od pretirane radovednosti, ki napade redno vsakega novinca. Radovednost ni trajna in mine navadno že po dveh ali treh letih. Jaz se te bolezni dolgo nisem mogel iznebiti. Vsaj enkrat na dan sem plodišče panja gotovo pregledal, včasih pa še po večkrat.

Vsako trditev v strokovnih knjigah sem hotel sam preizkusiti je li resnična. Tako sem hodil gledat v gnezdo prvarja z dve leti staro matico vsak dan dvakrat, ker sem se želel prepričati, da li matica res izleže 3000 jajčec na dan, ker se mi je zdelo to čisto neverjetno. Ko nekoč zopet potegnem sat z matico iz gnezda, opazim, da jo čebele krepelijo. Opazujem natančneje in vidim, da jo drže za nožice in za krila in povsod, kjer le mogoče tako, da se reva res ni mogla ganiti. Prestrašil sem se, ker sem mislil, da sem to jaz zakrivil

strofa kar ga more — izgubil je mater! Tak roj se včasih kar čez noč spraši k sosedu... Če je bil pa roj že več dni v panju, ga ne zapusti, marveč se izkuša rešiti s tem, da začne napihovati matičnike, da bi si matico izpodredil. Iz početka najdemo v takem panju le po enega, dva, kvečjemu tri matičnike, ki jih zaležejo čebele trotovke. V čebelnih celicah še ne najdemo zalege. Toda vpliv čebel trotovk je večji čimdalje bolj in kmalu je v panju vse polno lažimatičnikov in — trotje zalege. Iz lažimatičnikov se izvle — trotje, ki so pa nekoliko večji od normalnih, torej »fejst fantje«, kakor pravijo Pavlinov oče.

² Če damo izrazitemu trotarju sat z oplojenimi jajčeci, si ne bo iz njih izpodredil matice, ker jo že ima, marveč lažimatico — trotovko. — Opomba uredništva.

z neprestanim brskanjem po plodišču. Sicer sem pa vselej delal mirno in naglo ter sate postavil vsekdar na pravo mesto. Brž denem omenjeni sat z matico v panj in ga hočem zapreti. Pa mi ni dalo miru, moral sem pregledati še ostale sate ob strani. Na svoje začudenje pa najdem tam kar tri zaležene matičnike, ki sem jih prejšnji dan izpregledal. Matica je spričo preobilnega zaleganja opešala in so se čebele pripravljale, da jo preležejo. Zanimivo pri tem panju je bilo to, da je ostala stara matica tako dolgo v njem, da se je mladica oprasila. Dalje omenjam, da je imel ta panj satnike velike po 50×28 cm in da je bilo redno po 7 satov zaleženih, in sicer v obliki stisnjene elipse, ki je bila dolga približno 46 cm. Zalega je bila od spodnjega roba sata in skoraj do zgornjega tako, da je bil med zalego le ozek pas medu. Opazoval sem razvoj čebel tudi na satih A.-Ž. panja, pa sem našel sredi gnezda enega do štiri sate, ki so bili popolnoma zaleženi do gornjega roba toda tako, da ni bilo videti, da bi bil sat zaležen v obliki elipse. Tudi medenega pasu ni bilo nad zalego. To me je napotilo, da sem začel misliti, kakšno obliko bi moralo imeti plodišče, oziroma satniki, da bi res ustrezalo čebelni naravi. Sicer so pametnejši ljudje od mene določili razne mere satov, ki so največ v rabi, pa kakor vidimo, so se vsi pri tem bolj ali manj ozirali na medišče in zato mero sata v plodišču znižali v korist medišča. Da so te mere dobre in za čebelarja praktične, to je dokazano. Da pa nudijo v plodišču samem čebelam vse pogoje za hiter in popoln razvoj, o tem pa dvomim. Prepričan sem, da se glede satnikove mere še ni izrekla zadnja beseda. S tem pa še ni rečeno, da je baš to prav, kar trdim jaz.

Po izvajanju g. Matejčiča mora obsegati plodišče 100.800 celic, to je, ako računamo okroglo 800 celic na 1 dm^2 , skupno približno 126 dm^2 satovja. Ako vzamemo za podlago, da ima čebelni grozd, roj, odnosno čebelno gnezdo obliko krogle s povprečnim premerom 25 cm, vidimo, da

mora biti satnik v plodišču visok 25 cm za zalego in ena tretjina od tega — to je približno 8 cm — za med, torej skupno približno 33 cm. To bi bila torej višina satnika. Iz baš tega vzroka bi moralo biti plodišče tudi toliko široko, to je baš za devet satov. Pri panju, ki je urejen za predstavlanje, je popolnoma nepotrebno, da znižamo satnik kar za eno tretjino v korist medišča. Dolžino satnika pa naj bi bila 40 do 45 cm. Satnik je lahko kak centimeter krajši in nižji, nikakor pa ne manj od 30×40 cm. Prerekati se za razliko treh centimetrov nima zmisla. Če bi enako veliko medišče samo nastavili, bi ga čebele mogoče res nerade zasedle, oziroma nanesele z medom. Glede tega nimam izkušenj. S prestavljanjem sem pa pozkusil in se je obneslo prav kakor v A.-Ž. panju. Omenim naj še, da sem si tak panj sam napravil, pa sem tako slabo mizaril, da mi je ostalo pod palicami v plodišču in medišču po 25 mm prostora. To nikakor ni bilo v načrtu. Letvice za satnike sem namreč dvakrat odrezal in so bile še vedno prekratke tako, da sem končno dobil satnike 43×30 namesto 33×45 centimetrov. Da so taki satniki težki in nerodni ter da se brez primernega točila ne dado iztočiti, je pa tudi res. Imam pa zato samo 9 satnikov, ne pa 10 ali 12. Drugič pa roj v takem plodišču ob povprečni letini gotovo nikdar za lakoto ne bo poginil, ako mu pustimo celo plodišče. Tretjič se v njem matica popolnoma uveljavi in ni treba panja spomladi špekulativno pitati, ker se sam od sebe zgodaj in hitro razvije. To prihaja v poštev zlasti za kraje, kjer imajo glavno pašo spomladi. Matica res hitro obnemore, zato pa roji na taki meri zelo radi neopazeno preležejo in pozabijo na rojenje. Za rojenje bi bili pripravi polovičarji na 7 satnikov.

Kar se tiče A.-Ž. panja, pa lahko trdim, da se mi je izmed vseh najbolj priljubil in radi mirnega, lahkega in obenem tudi naglega opravljanja. Začetkoma se z njim nisem mogel sprijazniti, ker s satnikom nisem mogel nikdar pravilno zadeti med

razstojšča. V kratkem času sem se temu privadil tako, da mi je sedaj opravljanje teh panjev res zabava. Glede prostora pod palicami v medišču sem pa prepričan, da par milimetrov več ali manj ne pomeni ničesar. Vsekakor pa je dobro, da ni večji od 15 mm. Ta prostor nam dobro rabi pri odkrivanju, oziroma pokrivanju rešetke, ki naj bo pokrita z dvema deščicama po dolžini panja, ker mi potem rešetke ni treba vlačiti iz panja. Ako sem pa vsadil v panju dva roja, da ju združim pred glavno pašo (na ajdi), mi ta prostor rabi tudi za pitanje roja v medišču. Pri nas se namreč dostikrat pripetijo, da moramo v drugi polovici junija in prvi polovici julija zasilno krmiti, ker ta čas preneha sleherna paša.

Palice, ki na njih stoje satniki, naj bi bile nastavljene po določenem redu. Zadnja (tretja) pri okencu naj bi bila skoraj

na koncu satnika, in sicer zato, da satnik lahko takoj nastavimo na palico, kadar ga devamo v panj, odnosno da satnik pri pregledavanju potegnemo iz panja samo toliko, da z zadnjim oglom stoji še na palčki. Druga naj bi bila bližje prve pri žrelu zato, da se satnik pri potiskanju v panj ne zadeva v prvo, ampak lepo zdrsne na prvo palico, ki je blizu druge.

Končno naj še omenim, da bi bilo zelo koristno, ako bi od vsake podružnice kak član, ki dobro pozna pašne razmere v okolišu podružnice (oziroma dobre kraje za prevažanje v pašo v času, ko doma ni pašne), na kratko opisal v »Slov. Čebelarju«. To bi bilo v korist vsem članom podružnice, prav posebno pa čebelarjem začetnikom. Ob priliki občinskih zborov naj bi se v vsaki podružnici obvezno predavalo o pašnih razmerah v okolišu podružnice.

Iv. Jurančič.

V septembru mesecu nas čaka eno izmed najvažnejših in letos menda tudi najbridkejših čebelarjskih opravil, namreč pripravljanje čebel za zimo ali zazimljanje. Že od davnih časov so izkušeni čebelarji posebno skrbeli in pazili na dobro zazimljanje, saj jih moramo preskrbeti z vsem potrebnim, ne le za koledarske zimске mesece, temveč za dolgo, brezdelno pusto dobo celih šestih mesecev, ki se jim še ne redko kot sedmi pridruži zloglasni nagajivec in vremenski navihanec april.

Ako stavi kmetovalec upanje na dobro žetev, mora sejati najboljše seme, zdravo in kaljivo zrnje. Prav tako mora čebelar zazimiti krepke, zdrave družine, ako hoče imeti spomladi dobre plemenjake. Za

ugodno, zanesljivo dobro prezimljanje čebelne družine je v glavnem potrebno: 1. zdrava, krepka, rodovitna, ne nad dve leti stara matica; 2. zadostna množina čebel; 3. zadosten, zdrav živež; 4. pravilno gnezdo (satje); 5. dober, prikladen panj; 6. nemoten zimski mir.

Sposobnost, oziroma vrlino matice spoznamo že med letom po dobrem napredku panja. Zato moramo izločiti matice, katere tem ali onim našim zahtevam ne ustrezajo, čebele pa pridružiti drugim panjem. Tudi nad dve leti starih matic ne smemo praviloma zazimljati, ker kaj rade čez zimo umrjejo ali v prvi spomladi naglo opešajo, ker ne zmorejo tega, kar zahteva razvoj panja. Da se izognemo takim izgu-

bam, zabeležimo starost vsake mlade matice takoj, ko smo ugotovili, da se je oprasila (glej čtivo za junij mesec!).

Le močni panji lahko prezimijo, ker morejo proizvajati potrebno toploto in kljubovati pogubnim zimskim vplivom. Močno družino imenujemo tisto, ki gosto zaseda satje, kolikor smo ga za zimo pustili. Manj močne panje, ako imajo dobre matice, ojačimo s čebelami iz panjev, ki jih jeseni podremo. Ni pa vse, če je mnogo čebel v panju, ampak potrebno je mnogo mladih čebel, t. j. najmlajšega zaroda, ker le mlade, v avgustu in septembru mesecu poležene čebele srečno dočakajo pomladi in morejo izkoriščati prvo pašo in vzgojiti prvi zarod. Starejše čebele večinoma že med zimo pomrjejo. Za krepak jesenski zarod pa poskrbi baš ajdova paša, ako je vreme ugodno. Ako pa ajda zaradi slabega vremena odpove, in v krajih, kjer sploh ni jesenske paše, naj čebelar pomaga čebelam s špekulativnim krmljenjem po četrť litra na panj vsak drugi večer skozi štirinajst dni.

Zimski živež je tretja glavna potrebščina za srečno prezimljanje. V panjih starega sestava so množino zimske zaloge določevali kar približno, mnogokrat nezadostno, zato so bile zimske izgube večje in v čebelnjakih so bili mrličji običajna spomladanska prikazen. V današnjih panjih pa je mogoče vsebino precej točno določiti. Splošno računamo na panj po 10 do 12 kg medu za zimo. Čeprav čebele v »zimi«, to je od novembra do februarja meseca, jako malo porabijo (približno pol kilograma na mesec), toda v začetku pomladi, ko začne panj zalegati, je pa poraba čimdalje večja. Kdor zazimlja čebele na nezadostnih zalogah, z nado, da jim bo spomladi pomagal, ta slabo gospodarji. S pitanjem bo več živeža porabil in ne bo zalegel toliko kot zaloga v panju. Razen tega čebele neprestano razburjamo in imamo z njimi mnogo sitnega dela. Reden čebelar preskrbi čebele z zadostno zimsko zalogo že jeseni ter jim pobere med le, ako ga je kaj odveč. Razen tega shrani

še nekoliko zalitih satov za kako pomladansko ali poznejšo potrebo. Ako bi pa zaradi letošnjega izredno neugodnega vremena temu ali onemu panju kaj manjkalo do zadostne zimske zaloge, mu jo moramo dodati. Najboljši je seveda med. Kdor pa tega ne more dobiti, bo moral pitati s sladkorjem (na 1 kg en liter vode). Boljši in tudi cenejši je kristalni sladkor. Navadnega belega moramo prekuhati, ker ima škodljive snovi (ultramarin). Krmiti moramo z velikimi porcijami po en liter, in sicer štiri dni vsak večer, potem pa moramo dva dni prekiniti, ker je pretvarjanje (invertiranje) sladkorja za čebelo zelo naporno.

Lepo, pravilno satje mnogo pripomore k dobremu prezimovanju, kakor sploh k dobremu razvoju družin in uspešnemu čebelarjenju. Sati v plodišču, torej v zimskem gnezdu, naj bodo popolnoma ravni, ne prestari, zgrajeni natančno v satnike, da niso nagnjeni na nobeno stran čez okvir. Trotovine zadostuje na panj približno 1 kvadratni decimeter.

Panj, ako ga hočemo imenovati dobrega, prikladnega, mora biti ne le priročen za obratovanje, marveč mora nuditi čebelam tudi ugodno bivališče, jih varovati sovrážnikov in škodljivih vremenskih vplivov. Glavni element čebelam v vsem življenju je toplota, zato so silno občutljive proti velikim izpremembam toplote. Že pri temperaturi $+8^{\circ}\text{C}$ otrpne čebela v kratkem času in se ne more več gibati. V gnezdu hoče imeti precej visoko toploto. Celó v zimi, ko je zunaj 20 do 30°C mraza, je v čebelnem gnezdu 20 do 24°C toplote. To je velika razlika, in to toploto morejo čebele vzdrževati le z gibanjem in uživanjem, torej z vsestranskim telesnim naporom. Umevno je potemtakem, da proti mrazu slabo zavarovane čebele porabijo več živeža nego dobro zavarovane. Zato dela čebelar v svojo korist, ako si nabavi dobro izdelanih panjev, ki čebele varujejo zunanjega mraza ter drže notranjo toploto, ki jo proizvajajo čebele na stroške živeža in telesnih moči.

O pobiranju medu — ako ga bo letos sploh kaj — smo se pogovarjali že v zadnji številki. Iztočeno satje vrnemo v medišče, da ga čebele obližejo in osuše. Čez kake tri tedne je suho, takrat ga pobremo in z rezervnimi sati vred shranimo v dobro shrambo. Do srede oktobra ga moramo potem dvakrat zažveplati, pa je varno več do aprila meseca. Ne pozabimo ga pa spomladi včasih pregledati!

Vsako opravilo v panju, zlasti v plosčiču, moramo izvršiti še v tem mesecu, da morejo čebele še pravočasno vse urediti in razpoke zamašiti. Zlasti je paziti, da ne nastane rop.

Ko smo dovršili vsa opravila za zazimljanje, odvrnimo še vse, kar bi čebele moglo vznemirjati in dramiti v zimskem počitku, da bodo do prihodnje pomladi nemoteno uživale sladki mir.

Iz dobe čebelarja začetnika.

P. Gorenjski.

(Dogodek iz otroških let.)

I.

Tudi jaz sem se neko nedeljo popoldne pridružil porednežem, ki so razgraja i okoli Gromovega čebelnjaka, ne toliko, da bi čebele dražili, pač pa Gromovega očeta, ki je svoje

čebelice tako ljubil, da ni dopuščal nobenega nerada okoli čebelnjaka.

Ko so se ti hudomušneži raztepli na vse strani, sem se jaz vstopil k bližnjemu hruškovemu štoru, se nanj naslonil in prav poželjivo gledal pred čebelnjak ter opazoval, kako se čebele igrajo. Njih zadovoljno šumljanje se mi je zdelo prav prijetno.

Gromov oče pa so sedli na klopco, naltlačili pipico, vžgali tobak in prav zadovoljno kadili, ker so srečno pregnali poredneže in imajo sedaj mir. Ko so čez nekoliko časa opazili, da jaz še vedno stojim za hruškovim štorom, so malo skomizgnili z rameni, pa so se še premagali, da me niso nagnali. Ko pa se le ne odstranim in še vedno mirno stojim na svojem mestu, so pa oče le spoznali, da jaz nisem tako hudomušen kakor drugi. Pa se oglasijo:

»O, ti fantič si pa bolj priden kakor drugi! No, pa le pojdi sem, če te kaj zanima!«

Kar razširile so se mi prsi od same radosti, da sem se smel približati čebelnjaku. Oče pa počasi vstanejo in rečejo: »No, fantič, kaj pa ti je najbolj všeč? Lepe figure, ali ne?«

Ko so mi oče razložili svoje figure, sem jih začel kar obsipati z različnimi vprašanji iz čebelnega življenja. Očetu je to stršansko ugajalo. Potepljali so me z roko po ramenih in so rekli:

»Ti fantič boš še kdaj dober čebelar!«

Tako sem se jim prikupil, da sem smel z njimi stopiti celo v čebelnjak. Najprej so mi pokazali čebelarsko kapo, nato pa še drugo orodje.

Ko sem pa izrazil željo, da bi rad videl tudi panj, kakšen je od znotraj, pa rečejo: »No, ti bom pa pokazal tegale, ki sedi na roj.«

»Panj sedi na roj? Tega pa še nisem slišal. Oče, to bi pa jaz rad videl.«

Nato vzamejo oče v roko železno kladivce, ki ima na koncu dleto, ter začno odpirati panjevo končnico. Ko počasi odmikajo deščico, se kar vlečejo čebele z deščico vred iz panja, kakor bi povesimo vlekel. Nobena čebela se ni zganila, kar pri miru so bile. Ko so mi oče razložili, kako panj sedi na roj, so mi še povedali, da bo najbrže jutri roj!

»O — roj, roj bi jaz rad videl! Oče, kdaj pa bo jutri roj?«

»Okoli enajste ure so po navadi.«

»Oče, ali smem priti pogledat?«

»O smeš, smeš, fantič, saj vidim, da te zanima.«

»Zbogom, oče! Jutri ob enajstih se bova videla.«

Domov grede sem koval načrt, kako bi mogel priti jutri ob enajstih pred Gromov čebelnjak, da bi videl roj. — A, že vem, sem si mislil. Oče bodo jutri zjutraj šli v Hruševje kosit deteljo, malo pozneje pojdejo tja tudi dekleta. Jaz bom pa malo bolj zgodaj domov prignal, pa bo! — Kar veselilo me je, da mi je prišla ta srečna misel v glavo.

Kaznovana radovednost.

Drugo jutro sem kaj priden. Kar na pašo se mi je mudilo. Ko že zavijem po klancu navzgor, pa pridrevi starejša sestra Ana za menoj in kriči:

»Pa da boš opoldan, ko priženeš domov, zakuril, da bo, ko pridem domov, voda že vrela! Pa tudi telička izпусти!«

»O ti šment ti; pa mi je načrt prekrižala! — Nič, na vsak način moram iti! Saj do dvanajstih sem že lahko zopet doma.«

Ko se je bližala ura desetim, alo krave in telice domov! Kar čudno se jim je zdelo, kako da morajo danes tako zgodaj domov, ko še niso site. Pa hočeš nočeš, ubogati so morale.

Točno ob enajstih se znajdem pred Gromovim čebelnjakom. Oče so baš zažigali tobak ter so me pohvalili, da sem točen. »Samo z rojem,« pravijo, »ne vem, če bo kaj! Bova pač morala malo počakati.«

Za roj je bilo vse pripravljeno. Na čebelnjakovih vratih je visela kapa, tam za hruško posoda vode in bezgova brizgalka, na veji pa je visela sneta kosa.

»Oče, zakaj pa tale voda in ta kosa?« — ga vprašam.

»Veš, fantič, to pa zato, da če mislijo čebele pocedit jo kam naprej, škropim vodo v zrak in malo na koso potolčem!

Čebele pa mislijo, da gre dež in da grmi, pa takoj sedejo na kak nizek grm.«

»Oče, na koso bom pa jaz! Ali ne?«

»Lahko, če boš počakal, fantič.«

»Ja, koliko časa bo treba še čakati? Ali mar ne bo nič z rojem?«

»Zjutraj,« pravijo oče, »so bila vsa znamenja, da mora biti danes roj. Trotje so kaj obletavali panj. Sedaj pa še nič ne kaže. Morava še malo počakati.«

Z očetom se vsedeva na klopico in začeli so mi pripovedovati razne čebelarске zgodbe, tako, da je kar nenadoma pri fari zazvonilo poldne. Sedaj se mi je vest zbudila: kaj pa bo doma? Kar je, pa je! Malo še počakam, morebiti pa le bo roj! Očetu se je začelo zdehati, ker je bilo vroče, mene pa se je polotila žalost, ker me je očetov roj potegnil, in pa skrb, kako bodo oče z menoj doma obračunali. Nato se prikaže stara Gromova Mina in pravi: »Oča, pojdi južinat!« Oče so malo zazdehali, pa so odšli. Meni pa nič niso rekli, ali naj še čakam ali naj odidem!

Tedaj pa jo uberem s hitrimi koraki proti domu. V duhu sem že videl očeta, kako se srdijo, in Ano, kako se huduje, da sem vse popustil in se šel potepat. Pa nič ne pomaga! Iti moram domov, drugače bo še huje. Ko se bližam hiši, me oče, ki so stali zunaj, že opazijo ter se umaknejo v vežo. Srce mi je začelo močno utripati. Počasi se pritepem v hišo. Oče so stali za vežnimi vrati in takoj so obračunali z menoj.

— O... joj... kako je bilo hudo! Kar ognjene zvezde sem videl! Če bi se usul ves Gromov roj okoli moje glave, ne bi bilo tako hudo! — Nič ni pomagalo. Obljubiti sem moral, da nikoli nikamor več ne pojdem brez očetove vednosti.

Od tedaj se celih dvajset let nisem nikoli več ustopil pred katerikoli čebelnjak. Prehodil sem po svojem poklicu veliko sveta, zanimal sem se za marsikaj, a za čebele pa prav nikoli ne. Pa kljub temu sem postal čebelar. — Kako, o tem prihodnjč!

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

V juliju mesecu t. l. je bilo naše upanje še bolj varano nego junija meseca. Ves mesec smo se jezili nad slabim vremenom in njegovimi posledicami.

Čebele smo morali pitati, da niso prenehale zalegati, ker bi bili panji sicer ob ajdovi paši brez čebel. Zelo mnogi čebelarji pa so morali pokladati, da so ohranili čebele vsaj žive.

V najneugodnejšem položaju so bili čebelarji ljubljanske okolice v kostanjevi paši. Polovica donosa s kostanja obstoji itak iz obnožine, letos pa smo imeli celo v mediščih samo obnožino. Le tu pa tam se je posvetila kaka kapljica vodenege medu, pa le v posameznih celicah. Vsa ugodnost je bila le v tem, da ni bilo treba pitati. Pri Sv. Gregorju in v Novem mestu je panj na tehtnici celo ob kostanju precej izgubil na teži.

Otava ni dala ničesar. Jelka je medila samo en dan, in sicer 7. julija. Ta dan je pod Krimom, kljub temu, da je bilo v skupnem čebelnjaku 347 panjev, nabral opazovalni panj 240 dkg.

Razpredelnica II kaže nestalnost povprečnega donosa v juliju mesecu in da je letošnji tomesečni donos padel celo pod ničlo, kar znači vodoravna črtica pred številom. Navedena je torej povprečna izguba na teži.

Čebelarji, udeležite se letošnjega društvenega občnega zboraja! Takrat bo v Ljubljani velika pokrajinska razstava. Kupite si legitimacije za obisk razstave, ki jih dobite povsod. Potem imate pravico do 50% popusta na železnicah in prost vstop na razstavo, ki bo zelo zanimiva in poučna.

★

Vse podružnice prosimo, naj pošljejo na občni zbor društva, ki bo dne 8. septembra t. l., svoje delegate. Udeleženci imajo pravico do polovične voznine, ako kupijo le-

Iz Cezanjevcev smo prejeli vest, da se v ondotnih krajih glede kužnih bolezni obrača na boljše in da se bodo v kratkem popolnoma rešili te nadloge. Določen (?) čebelar pregleduje in nadzoruje čebele članov in nečlanov. — Glede tega želimo natančnejših podatkov. Gosp. poročevalec naj nam javi vsaj to, kdo je nastavljal nadzorujočega čebelarja in kakšne pravice ima. Takih ljudi bi bilo treba tudi po drugih krajih.

Razpredelnica II.

Mesečni pregled za julij zadnjih štirih let.

Leto	Povprečni mesečni donos dkg	Povprečna toplina	Izletnih dn. je bilo povprečno	Solnčnih	Deževnih
1923	335.4	+ 20.5° C	29.8	19.2	8.5
1924	203.-	+ 19.5° C	29.5	15.9	12.4
1925	420.6	+ 19.7° C	30.7	13.3	13.3
1926	30.7	+ 18.4° C	27.1	9.2	17.8

Popravek. V 8. številki letošnjega »Slov. Čebelarja«, v razpredelnici II., v prvi vrsti za leto 1923., morajo biti sledeča števila: povprečni donos 138 dkg, povprečna toplina + 15°, izletni dnevi 24.5, solnčni 9.5, deževni 16.3.

Legitimacijo za obisk razstave »Ljubljana jeseni«, ki bo od 4. do 13. septembra t. l. Legitimacija stane 30 Din in velja za vstopnico na velesjem.

★

Nikdar se še ni pripetilo, da bi zaradi članarine, ki jo plača čebelar kot član čebelarskega društva, zapel pri hiši boben. Ali je 40 Din res tolika žrtev, da je vredno zaradi nje godrnjati? Nikar se ne smešimo s tem, da govorimo o visoki članarini! Sezimo v žep in plačajmo možato, kar smo dolžni skupni čebelarski stvari.

Mesečni pregled za julij 1926.

Razpredelnica I.

Kraj (z morskó višino)	Označba opazovane panja	Panjenja na teži						Toplina zraka				Dni je bilo									
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	po-rabil												dne
		mesečni tretjini dkg								dkg											
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	580	140	165	25	230	165	465	—	150	7.	+32	+10	+19.1	29	17	—	6	13	12	9
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	570	340	80	50	200	150	590	—	170	7.	+32	+11	+19.6	27	19	—	8	7	16	9
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	485	475	25	95	85	215	590	—	175	10.	+29	+7	+15.9	31	20	—	3	16	12	2
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	325	330	15	85	95	175	305	—	115	9.	+30	+8	+18.6	31	10	—	3	7	21	14
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	5	355	25	115	45	145	80	—	105	18.	+26	+10	+18.	22	17	—	8	17	6	9
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+26	+11	+18.4	25	11	—	6	16	9	9
Gor. Logatec (476 m)	Ameikance	235	65	—	50	180	360	—	310	110	7.	+29	+11	+17.8	27	18	—	9	13	9	26
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	240	—	—	35	140	120	—	50	75	5.	+29	+9	—	31	14	—	3	17	11	28
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	80	170	10	320	170	200	—	430	16.0	18.	+27	+8	+15.4	31	21	—	9	15	7	23
Struge pri Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.	5	150	10	70	80	220	—	260	125	19.	+30	+7	+17.5	30	17	—	20	7	4	20
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+33	+10	+20.5	27	21	—	9	8	14	2
Rožni dol pri Semiču (376 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hrastnik (250 m)	Gerstung	20	—	—	79	—	184	—	243	—	—	+33	+10	+20.	—	—	—	—	—	—	—
Sp. Ložnica pri Žalcu (<52 m)	A.-Ž.	50	10	45	195	85	—	—	175	30	7.	+21	+11	+16.2	24	20	—	9	17	5	24
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	135	130	105	35	20	30	285	—	65	7.	+31	+12	+21.5	26	24	—	11	15	5	18
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	50	175	55	60	60	165	—	5	140	13.	+25	+3	+15.4	26	18	—	6	13	12	19
Vržej pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	10	5	—	170	180	105	—	450	5	8.	+33	+9	+20.	30	20	—	15	9	7	25
Cezanjovci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+29	+13	+20.6	23	23	—	6	19	6	20
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	—	250	150	185	290	200	—	300	100	21.	+29	+7	+17.	26	14	—	8	16	7	15
Sv. Lovrenc na Pohorju (442 m)	Sträu i	—	150	120	150	170	270	—	320	60	25.	+29	+12	+19.2	21	13	—	11	8	12	7
Javornik n. Gor. (553 m)	A.-Ž.	45	15	—	50	125	195	—	310	20	2.	+28	+11	+18.	31	16	—	6	22	3	15
Rove na Gor. (350 m)	A.-Ž.	40	85	135	220	50	35	—	45	50	19.	+28	+10	+18.8	23	22	—	14	11	6	11

Društvene vesti.

Seja načelstva 17. maja t. l.

Vsled ugodne ponudbe je bilo sklenjeno, da se proda še tretja društvena parcela. G. blagajniku se je naročilo, kako naj naloži izkupilo za zemljišče.

Seja širšega odbora dne 19. julija 1926.

Navzočni gg.: prošt Kalan, Bukovec, Jurančič, Mesar, Močnik, Strgar, Verbič Ivo, Verbič Josip. Opravičila sta se: Okorn zaradi bolezni, Peterlin, ker je zamudil vlak.

1. Dnevni red: Za zapisnikarja je bil imenovan g. Ivo Verbič. Prečitali so se zapisniki zadnjih sej. Za odbornika za vseslovansko čebelarstvo zvezo se je izvolil kot zastopnik Čebelarstva društva za Slovenijo gosp. A. Bukovec.

2. Blagajniško poročilo: G. ravnatelj Mesar je poročal, da je napravil računski zaključek za preteklo poslovno leto. Poročal je tudi o prodaji društvenega zemljišča. Sklenilo se je, da se mestni magistrat zaprosi za odpis, odnosno za znižanje prirastkarine od prodanih parcel. Odobrila se je nagrada 1000 Din za osobje, ki sodeluje pri blagovnem oddelku.

Blagajniku se je naročilo, naj izkaže v bilanci imovino Društvenega doma posebe. Knjigovodstvo naj po svojih izkušnjah poenostavi ter po možnosti uvede enostavna ameriška zaračumba.

3. Kongres v Dubrovniku: Za delegata na čebelarški kongres v Dubrovniku sta se določila gg. Okorn in Jurančič. Zastopata naj stališče, naj Savez ukrene tako, da se bodo delegati mogli udeleževati kongresa.¹ Predlagata naj tudi, da mora biti zastopstvo posameznih društev tudi v ožjem odboru Saveza primerno

¹ To sedaj ni mogoče, ker ni sredstev na razpolago.

številu članov posameznih društev.² Tudi podpora za prirejanje tečajev in predavanj je razdeliti po istem ključu. Glede zadruge za prodajo medu se bo društvo odločilo šele, ko dobi pravila in načrt glede izvedbe in finansiranja te ustanove.

4. Občni zbor: Občni zbor se bo vršil dne 8. septembra t. l. v Marijanišču ob 10 dopoldne z običajnim sporedom.

5. Razstave na velesejmu, ki bo od 4. do 13. septembra t. l., se društvo udeleži. V pripravljani odbor so se izvolili gg. Verbič, Mesar in Okorn, ki naj sestavijo načrt ter ga predlože načelstvu čimprej v odobritev.

6. Čebelarški muzej: Za nakup predmetov ter za fotografiranje starejših objektov se je odobril kredit 1500 Din.

7. Slučajnosti: Sklenilo se je, da društvo posameznikom načeloma ne bo dajalo podpor, pač pa podružnicam, kolikor bodo dopuščala društvena denarna sredstva. Pri tem se bo oziralo najbolj na delavnost podružnic. Podružnici v Mežici se je dovolila podpora 400 Din za delno odplačilo nabavljenega točila. G. Jurančič je poročal o delovanju »Zveze čebelarških podružnic v mariborski oblasti«. Pravila še niso potrjena, ker je gospod veliki župan zahteval nekatere izpopolnitve. Ko bodo odobrena, bo odbor sklical prvo sejo, da se zveza konstituirala. O težavah delovanja zveze je poročal tudi g. Černej. Glede izuma g. Juvana (električni utiralnik za žice) se bo razpravljalo na prihodnji seji načelstva. Savezu se je predlagalo, naj izposluje za jesensko pitanje čebel 15 vagonov državnih dajatev oproščene gladi sladkorja.

² Sedaj je razmerje članov tako, da je v upravnem odboru izmed 10 članov en sam Slovenec, v nadzorstvu pa nobeden, dasi je naše društvo najmočnejše.

Vesti iz podružnic.

Čebelarstva podružnica v Ljutomeru. Občni zbor je bil dne 6. decembra 1925. l. v Ljutomeru. Predsednik je otvoril zborovanje in izrekel nezadovoljnost zaradi picle udeležbe. Še odborove seje so boljše obiskovane. Baš na občni zbor bi morali priti vsi člani, ker tu imajo priliko povedati, ako mogoče komu to ali ono iz delovanja podružnice, oziroma društva ne ugaja. Tu bi lahko z nasvetom in z dejanjem pomagali podati smernice za celoletno delovanje. Na občni zbor ni bil vsak posebej vabljen, ampak se je vabilo objavilo le v »Slovenskem Čebelarju«. Prisiljena reč ni nikdar prida, zato tudi mi ne bomo nobenega silili v naše društvo. Kdor je res čebelar, bo sam rad pristopil. Zalostno dejstvo pa je, da večina muropoljskih čebelarjev

nima pravega zmisla za strokovno organizacijo. Zato je naša dolžnost, da vzdržimo na naših mestih, dokler se ne bodo vsi naši čebelarji zavedali, da je organizacija nujna potreba. — Tajniško poročilo. Odbor je imel minulo leto tri seje. Na prvi (dne 22. marca) smo določili dan in snov, oziroma dnevni red za čebelarški tečaj. Druga seja je bila prvo nedeljo v juniju. Na tej seji je odbor sklenil, da vloži prošnjo do velikega župana mariborske oblasti za denarno podporo, da bi si mogli nabaviti vsaj najpotrebnejše čebelarstvo orodje, ki se rabi ob priliki čebelarških tečajev. Veliki župan je prošnjo zavrnil z motivacijo, da v take namene nima nikakih sredstev, pač pa naj podružnica predlaga dva vzorna čebelarja,

ki bosta svoj čas prejela manjše denarne nagrade kot častno priznanje za vzorno čebelarjenje. Na tretji seji dne 8. novembra je odbor sklenil, da bo predlagal čebelarja Fr. Dunaja in Matijo Kukola kot vzorna čebelarja. Oba sta izjavila, da se bosta zadovoljila s častnim priznanjem, event. denarno nagrado pa odstopita podružnici. V tem zmislu sestavljen predlog se je poslal velikemu županu. Najlepši del našega delovanja v preteklem letu pa je nedvomno čebelarški tečaj, ki smo ga imeli dne 24. maja pod vodstvom g. J. Okorna. Tudi udeležba je bila dobra, tako da je tečaj vsestransko dosegel svoj namen. Dobro obiskani tečaji najbolj vplivajo na prospeh čebelarstva, zato priporočamo, da si ob vsaki priliki privoščimo čebelarški tečaj, ki nas res nič ne stane. — V blagajni nam je ostalo 179 Din. Danes zaključujemo četrto leto podružničnega obstoja, pa ves ta čas ni imela blagajna drugih dohodkov nego deleže od članarine. Ker z državno podporo tudi nič ni, bo treba misliti, kako si bomo dohodke pomnožili. Nasvetov je bilo in jih bo vedno dosti, toda za delo se nihče ne žrtvuje. — Za leto 1926. se je izvolil dosedanji odbor. — Računi so bili pregledani in najdeni v redu. — Sklenilo se je, da priredi podružnica najkasneje v marcu mesecu v mešč. šoli predavanje o čebelnih boleznih, v avgustu mesecu pa čebelarški tečaj pri čebelnjaku meščanske šole v Ljutomeru. Za vodstvo tečaja se bo naprosil g. J. Okorn. — Občni zbor se bo vršil odslej redno vsako prvo nedeljo v decembru, in sicer vedno v meščanski šoli. Na

željo so se prečitala podružnična pravila. Tajnik je opozoril navzočne, naj priporočajo in širijo knjigo »Naš panj«. Dosedaj si je knjigo nabavilo 16 članov. Iz Švice je došlo pet dopisov zaradi vzorcev medu. Če bodo cene in pogoji ugodni, nam bo najbrže zagotovljen stalen kupec za ves med z murskega polja in iz Prekmurja. Sklenilo se je, da pošljemo vzorce temnega in svetlega medu (ajdovega in akacijevega). Glede cene se bo treba dogovoriti z drugimi čebelarji. Nakup in izvoz medu naj se poveri kakemu poedincu, oziroma kaki tvrdki, ki bo poedinim članom na željo med lahko takoj plačala. Ako nihče ne bi hotel tega prevzeti, bo podružnica sama s pomočjo članov prevzela ta posel. — Čebelar invalid J. Pušenjak je poročal, da mu je povodenj uničila šest rojev v popolnoma novih A. Z.-panjih in osem rojev v Neiserjevih panjih. Prosil je, da bi podružnica vložila prošnjo do osrednjega društva za pomoč. — Da se bo delegat zanesljivo udeležil društvenega občnega zbora, se je sklenilo, da se mu povrnejo potni stroški. Mesec dni pred društvenim občnim zborom je sklicati odborovo sejo, na kateri se bo sklepalo o predlogih na društvenem občnem zboru. Zborovanje se je zaključilo z živahnimi pogovori o medeni letini 1925, ki je bila srednje dobra. Ajda v naših krajih še nikoli ni tako odrekla, da bi si čebele ne nabrale zadostne zimske zaloge, pač pa jih je bilo treba že večkrat v juniju pitati. Pa tudi temu bi se dalo odpomoči, ako bi se naši čebelarji hoteli poprijeti prevažanja v pašo.

Drobiž.

Urednik.

Prispevek k spoznavanju čebelinega življenja. Letos sem poslal nekoliko panjev čebel na pašo pod Krim, ki je oddaljen okrog 10 km od Ljubljane. Tam je obljubljena dežela čebelarjev iz Ljubljane in njene okolice. Ker so neprestani nalivi vzeli tudi hoji voljo do medenja, so čebelarji čebele odpeljali. Tudi moje so se vrnile po štirih tednih v Ljubljano, toda ne v moj čebelnjak, ker so ga prezidavali, marveč pod gostoljubno streho marijaniškega, ki je od mojega oddaljen pičel kilometer.

Ko sem prišel neko opoldne domov, me opozore domači, da neke čebele že ves dan obletavajo čebelnjak. Stopim na vrt in vidim, da sili tja, kjer so stali panji pred prevozom pod Krim, mnogo čebel. To se je ponavljalo več dni, vsak dan pa je bilo manj čebel, dokler niso popolnoma pošle.

Iz tega dogodka vidimo, da starejše, že vletene čebele ne pozabijo rojstnega kraja tako naglo kakor domnevamo. Vkoreninjeno je mnenje, da zadostuje, da so čebele nekoliko dni v tuji paši, pa pozabijo, kje so prej živele. Toda pričujoči dogodek dokazuje baš nasprotno.

Niso brez vzroka postavljali stari čebelarji panje na staro mesto, ko so jih pripeljali iz

ajdove paše. Trdili so, da se preje vlete. Letošnji pojav je pokazal, da so te trditve resnične in da sem bil v zmoti, ko sem jih imel za bose.

Cena medu se je znatno zvišala. Plačujejo ga po kakovosti od 20 do 22 Din, seveda le med finejše vrste, gostega cvetličnega, ki mora biti čist kot olje. Zaloge so izčrpane do zadnje kapljice.

Šele ob slabih letinah znamo ceniti to božjo kapljico. Priporočamo čebelarjem, da ob dobrih letinah, če le mogoče, ne silijo preveč z medom na trg, ker uči izkušnja, da pridejo za dobrimi letinami slabe, in takrat se med z lahkoto proda za znatno višjo ceno.

Ko bi le ne bile možnjice čebelarjev vedno tako prazne! Marsikdo bi rad odložil prodajo, pa gre trda za pare. Tudi domači ženski jeziki so čestokrat vzrok, da poizkuša čebelar ob dobrih letinah z naglo prodajo medu dokazati, da čebelarstvo nese... Stari čebelarji so že vedeli, zakaj je morala biti v čebelnjaku tista slika na končnicah, ki predstavlja, kako vrag čebelarjevi ženi jezik brusi... ob slabih letinah!

Mnogo je poklicanih, malo je izvoljenih, bomo lahko rekli prihodnjo pomlad. Letošnja slaba letina bo močno razredčila naše čebe-

larske vrste. Ostali bodo le tisti, ki so »prav ta prave sorte«, tisti čebelarji, ki tudi v najkritičnejših časih ne zapuste čebelarske stvari. Kdor je tudi pod kožo čebelar, ne bo prav nič okleval, ko pojde za to vprašanje, ali naj čebele ostanejo pri hiši ali ne. Tak čebelar ne pozabi, da je treba »lačne nasititi in žejne napojiti«. Njemu niti na misel ne hodi, da bi se ločil od svojih čebel. On dobro ve, da se slabim letinam ni mogoče izogniti in da morajo biti, sicer bi čebelaril vsak človek in bi potem čebele vse vprek neprestano stradale.

Glejmo v bodočnost, ne nazaj! O letošnji slabi letini se bomo menili prihodnje leto, ko se bodo medene posode do vrha napolnile. Letos pa glejmo, da ohranimo, kar se da in kar kdo more in zmore. Najboljši plemenjaki morajo ostati za vsako ceno, razumete, za vsako ceno! Ali bomo spomladi pred praznimi čebelnjaki posedali in pri praznih panjih čakali, kdaj se v njih naseli kak pritepenec? Ali nam ne bo stokrat hujše pri srcu, ko bomo dan na dan hodili mimo praznega čebelnjaka, nego če sežemo sedaj nekoliko globlje v žep in si za ceno ene same rane, čeprav velike, zacelimo sto malih, ki bi nas žgale v srcu v prihodnjih letih? Tudi naši dedje in pradedje niso ob takih prilikah vrgli puške v koruzo, pa bi jo mi, ki pravimo, da smo napredni čebelarji?

Rop se kaj rad vname po končani ajdovi paši, ko pripelje čebelar čebele domov, zlasti kadar se paša naglo utrga in kadar so se čebele začele klati že v ajdi. Takrat je mnogokrat težko spraviti žival do miru. Takoj ko pripeljemo čebele, moramo žrela zožiti toliko, da more le posamezna čebela skozi prehajati. Prve dni, zlasti dokler panji še močno diše po ajdi, ne smemo čebel pregledavati, sicer je takoj ogenj v strehi. Čebelar, ki je čebele sam razburil, bo imel mnogo opravka, preden jih pomiri. Šele ko nastopijo hladni dnevi, smemo začeti z zazimljanjem.

Če moramo zimsko zalogo dodati, storimo to tako, da bomo pitali vse čebele hkrati, potem se ni bati ropanja.

Nekateri čebelarji imajo navado, da denejo potočene sate nazaj v panj, da jih čebele obližejo. To smemo storiti le na noč, da se čebele čez noč popolnoma umire, sicer nastane v čebelnjaku direndaj.

Letošnji prevoz čebel v ajdo. Že dolgo let niso čebelarji poslali toliko čebel v ajdovo pašo kakor letos. Od 9. do 18. avgusta je bilo prepeljanih na tisoče panjev. Vsa Gorenjska se je tako rekoč s čebelami preselila. Iz Sorške in Poljske doline se je vлил curek na Sorško polje, Gorenjci in Lučani so prepla-

vili s čebelami Kranjsko in Kamniško polje ter so se spuščali tudi daleč na Dolenjsko. V Temeniško dolino in do Novega mesta, sploh koder cvete v teh krajih ajda, so poslali čebele celo iz Horjulske doline, iz Ljubljane in okolice, iz Bohinja, Bleda, z Javornika, Jesenic in sam Bog ve, odkod še. Da ni manjkalo čebelarjev iz kočevskega, ribniškega in velikolaškega sodnega okraja in iz Bele krajine, ni treba poudarjati. Saj je njih stara navada in pravica, da zasedejo pasišča od Šent Vida do Trebnjega. Čebelarji so letos mnogo čebel prepeljali s tovornimi avtomobili. Pravijo, da je taka vožnja prikladnejša, naglejša in razmeroma tudi cenejša, vrhtega pa za čebele bolj prikladna nego z vozom ali pa z železnico.

Naj bi slovenski čebelarski patron Job poskrbel, da ne bo ves trud čebelarjev zaman.

Uvoz medu v Avstrijo se je leta 1925. znižal skoraj na polovico, ker je imela Avstrija v tem letu po nekaterih krajih še dosti dobro letino.

Iz Ogrske je bilo uvoženih 1658 q, iz Rumunske 362 q, iz Jugoslavije pa samo 223 q. Zakaj smo mi na tretjem mestu, ni težko uganiti: draga vožnja po železnici, slaba trgovinska pogodba in pa bržčas tudi višje cene. Značilno je, da si ne moremo ali ne znamo osvojiti niti tega najbližjega tržišča.

† **Thomas W. Cowan**, znameniti angleški čebelar, je umrl 23. maja t. l. v 86. letu starosti. Za angleško čebelarstvo je delal mnogo. Spisal je tudi več izvrstnih čebelarskih knjig.

ČEBELARSKA KNJIŽEVNOST.

Kritika o knjigi »Jugoslavenski pčelar« spisal in založil I. Antonič.

(Dalje.)

V nadaljnjem odstavku obravnava pisatelj te o-r-i-j-o. Ni si pa na jasnem glede pojmov teorija in praksa, sicer ne bi dobršen del biologije (matičina praha, kako leže matica jajčeca, življenje čebele in trota itd.) uvrstil v poglavje praksa.

Anatomija in biologija je pisana suhoparno. Nihče je ne bo čital z zanimanjem, še manj pa z haskom. Pozna se ji na vsakem stavku, da je bila s težavo sestavljena. Naše mnenje je, da je za obdelavo te tvarine treba znanstvene podlage in temeljitega znanja o čebelinem življenju. Pisatelj mora biti vrhtega obdarjen s spretnim peresom in bolj ali manj tudi s pesniškim zanosom. Take spise bo čebelar začetnik prebiral z vnemo in bo marsikaj lepega ohranil v živem spominu. Baš to pa hočemo doseči, ker so čebelarske knjige zato pisane, da čebelarji iz njih zajemajo znanje.

Tudi ni prav, da se v praktičnih čebelarskih knjigah podaja anatomija preveč podrobno. N. pr. mene kaj malo zanima, iz kolikih delov je sestavljena čebelina nožica, pač pa sem radoveden, kako je ustvarjena, da jo čebela more obložiti z obnožino. Kot praktičnemu čebelarju mi pri opravljanju čebel nikdar ne prihaja na misel obtok krvi, živ-

čevje, srce čebele, zanima me pa, kako čebela med in obnožino nabira, kje poti vosek itd. Iz črpnih spisov o anatomiji čebele imajo pomen za znanstvenike, za praktične čebelarje pa ne toliko, kakor se splošno misli. Zato je treba, da vsebujejo čebelarjeve knjige le toliko anatomije, kolikor je za čebelarja res treba vedeti, popis življenja čebele pa naj bo res popolno in poljudno obdelan.

V »Jugoslavenskem pčelarju« zavzema popis življenja čebele le neznaten del proti anatomiji, pa bi moralo biti baš obratno.

V stvarnem oziru bi se dalo mnogo izpodbijati, toda zašli bi predaleč, če bi hoteli navesti vse nedostatke in pogoše tega poglavja. Pred vsem omenjamo, da je mnogo latinskih besed navedenih napačno. Sploh bi jih brez škode lahko pogrešali, ker tudi latinske besede ne morejo dati pomanjkljivemu spisu veljave.

Pisatelj navaja, da je od paše odvisno, ali leže matica oplojena ali neoplojena jajčeca. Če je paša bogata, zalega matica toliko jajčec, da se iznese. Semenska mošnjica potem ni več polna, pa se jajčeca ne morejo oploditi. — To je povsem nova (seveda pogrešna) teorija! — Trditev, da čebela prekuhava hrano v mešičku za med in jo izločuje potem kot vosek, je nepravilna. Mešiček za med sploh ne more ničesar »prekuhavati«. — Gospod Antonioli trdi, da gradi čebela za med posebne celice, ki niso vodoravne kakor čebelne in tretje, marveč navzgor obrnjene. Vodoravne celice spadajo v poglavje fantazije, pravtako trditev, da se trotu pri prahi odtrga »penis« (v čebelni anatomiji nepoznan izraz!), ker se v resnici odtrga skoraj ves spolni aparat. — Matica ne izleti na prah običajno med 10. in 14. uro, marveč vedno le v prvih popoldanskih urah.

Povsem izviran način zdravljenja trotovcev priporoča »Jugoslav. pčelar«. Trotjo zalego moramo odstraniti in dati panju zdravo pravo matico, pa je dobro... Taka navodila je mogoče dati le pri nas, ki smo s čebelarskimi pisatelji do škode strpljivi! Kdor je poizkušal »zdraviti« trotovce, ve, kako težavno je to in kako malokrat se to posreči. Vse je odvisno od slučaja in od srečnih okoliščin. Če dodamo trotovcu samo matico, jo le redko kdaj sprejme in še to le tak panj, ki je v začetnem stanju trotovstva. Star trotar je pa trmast in trdovratno odklanja matice, ker ima lažimatico. Takega trotovca ozdravimo le, če mu dodamo močnejšo rezervno družino na treh večjih satih z matico vred. Na ta način se ozdravljenje posreči, pa ne vselej! Dogodilo se nam je že, da smo pobrali trotovcu vso zalego in ga predejali v medišče kakega roja. Čez nekoliko dni smo panj pregledali in našli, da so dodane čebele rojevo matico umorile. Trotovce zdraviti je nevhvalno delo, zato proč z njimi!

Če hočemo najti čebelo trotovko, poslušajmo »Jugoslav. pčelara« in otriesimo vse čebele trotovca 30 do 100 korakov od čebelnjaka. Vse normalne čebele se vrnejo v svoj panj, le trotovka ostane. — Ta recept so priporočali pred 30 leti in spada v poglavje čebelarškega mazaštva. Prijatelj moj dragi! ko si otresel čebele, sedi poleg njih, zapali si čibuk, kuhaj si crnu kavo in premluj karkoli koristnega — lažimatec boš zastoj čaka!

Podobe, ki naj bi pojasnjevale besedilo poglavja »Teorija«, so povsem zastarele in ne spadajo v

moderno čebelarstvo knjigo. Nekatere so naravnost škandalozne (n. pr. podobe 4—6, 17). Težko je uganiti, kaj prav za prav predstavljajo. Na pod. 20. je označena čebelna danka kot »guzno crijevo«...

Pisatelj priporoča, da moramo matice prijeti s pinceto, ne pa s prsti. Kje so že časi, ko nas je amer. čebelar Benton opozarjal, da ni pinceta za take namene zanič in da je najpraktičnejše, če jo primemo za krila s prsti. To smo doslej dosledno delali — brez škode za matice. V prstih je čut, ki ga lahko »reguliramo«, v pinceti ne. Čemu nepotrebnega orodja?

Popolnoma pogrešen je način izmenjave matic, ki ga priporoča pisatelj. Svetuje, da nove matice ne smemo dodati takoj, ko smo odstranili stanko, marveč šele po preteku 24 ur. Omenja tudi, da z dimom o mamlje ne čebele rajši sprejmejo matico (verjamemo!). Resnica pa je, da moramo novo matico dodati takoj, in sicer v matičnici. Če bi s tem odlašali 24 ur, oklenejo čebele dodano matico, ker se osirotelosti že zavedajo in so med tem že začele naphihovati matičnike. Ne pozabimo pa zapreti izhoda matičnice s kepico testa iz medu in sladkorne moke. Čebele prejedo medeno testo in osvobodijo matico. Na ta način dodano matico sprejmejo v 95 primerih od 100. Naš čebelarški učitelj Okorn je tudi letos izmenjal na ta način blizu 40 matic; ene same čebele niso potrdile, pa še tega je bil kriv prevoz. Najnevarnejše za panj pa je, če bi po pisateljevem nasvetu panj pregledovali po 24 urah, da se prepričamo, ali so čebele matico sprejele. Takrat so čebele v razburljivem razpoloženju in se prav čestokrat pripeti, da baš zaradi čebelarjevega vznemirjanja umore matico potem, ko so se že sprijaznile z njo. Pustimo panj več dni (3 do 4) v miru, pa se čebele z matico do dobrega sprijaznijo.

Pisatelj rabi dosledno izraze radilica (slov. delavka), nektar, propolis, pelud. Naš narod »radilica« ne pozna, pač pa čebele. Izraz nektar rabimo le v izjemnih primerih, kadar hočemo opozoriti na sladko tekočino, ki jo čebela na cvetju nabere, sicer pa rabimo besedo med. Za pelud in propolis je pa potrebno, da najdemo primeren naroden izraz.

Odstavka »Jugoslovansko ulište« se načeloma ne dotaknemo. Vsiljuje se nam pa vprašanje, kdaj so jugoslovanski čebelarji sklenili, da bodi Antoniolijska podesna košnica jugoslovansko ulište. Srbi je ne marajo, velik del hrvatskih čebelarjev se ne zmeni zanje, nazadnjaki Slovenci imajo pa na žalost itak svoj A. Ž.-panj. Kateremu delu naroda kraljeviča Marka je torej posvečeno Antoniolijsko ulište. Mislimo, da je stvar vseh čebelarjev, da določijo, kateri sistem panja bodi enoten tip za vso državo.

Na poseben način opravlja g. A. prestavljanje (prevešanje). V medišče prestavi sedem do osem satov, v plodišču pa pusti matico in štiri sate. Čez tri dni pregleda panj, da li je matica ostala v plodišču. Če ni, jo predene vnovič in šele takrat vloži med medišče in plodišče rešetko. — Pri takem načinu prestavljanja ne ostane v plodišču niti 5% matic! Še skozi rešetko se splazi marsikaka vitka matica, tako sili za zalego.

K temu odstavku pripominjamo, da bi karikaturo Busch našel v podobah št. 25 in 26 izvrstne predloge za svoje »Randzeichnungen des kleinen Moritz«.

(Pride še.)

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-ž. panj na 10 satnikov	280	—
A.-ž. panj na 9 satnikov z verando	325	—
Isti na 10 satnikov	350	—
Baloni za 1 liter Din 8—, z odprtim podstavkom vred	16	—
Baloni z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Barva za matice	14	—
Begalnice	10	—
Brizgalka za roje	160	—
Čistilnik za med z dvojnim sitom, iz zelo močne pločevine, emailiran	130	—
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Doza za 25 kg medu, iz fine pločevine	40	—
Doza, leseni obod, za pošiljanje po železnici	12	—
Euskol (zavitek)	8	—
Garnitura za vdélavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kadilniki po Din 85—, boljši	90	—
Kapa čebelarska (s tkanino) Din 45—, žimnata	46	—
Klešče za A.-ž. panje	34	—
Klešče za gorko stavbo	26	—
Kolesce za vtiranje žice, navadni 16—, boljši	20	—
Kozica, zaklopna, za odlaganje satnikov s čebelami	33	—
Luknjač za okvirčke	56	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 2 do 13 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
Mreža, žična, za okna (pocinkana), kvadratni meter	40	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Okvirčki za A.-ž. panje (nezbiti), za komad	1	75
Pajčolani po Din 30—, oziroma Din 34—, z žimnatim vložkom	46	—
Pitalnik za A.-ž. panj iz bele pločevine	18	—
Pipe čebelarske (pihalnik)	70	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	12	—
Iste za 55 kg	200	—
Posoda, glej doza za 25 kg	40	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	8	50
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit tudi za vrtno porabo	30	—
Razstojšča, pločevinasta, namesto kvačič za 9 ali 10 satnikov	2	—
Rešetka, matična, močna (domačega fabrikata) za 1 panj	12	—
Rešetka, nemškega fabrikata, m ²	150	—
Rešetka najfinejša, sestavljena iz palčic 34 × 15 cm	18	—
Rokavice čebelarske	80	—
Samokadilnik »Vulkan«	125	—
Sipalnik, lesen, za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu (pločevinasto)	20	—
Svetilke za zalivanje satnic	53	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	50
Strgulja za snaženje A.-ž. panjev	10	—
Šablona, jeklena, in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačič)	24	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
Šilo za vrtanje luknjic	3	—
Tehtnica	1150	—
Točilo za med, najnovejšega sestava, pločevinasto, za 3 satnike 27 × 41 cm in emailj.	1120	—
Točilo za med z bronastim okriljem in emailirano	1220	—
Točilo za 10 okvirjev obojestransko (za velike obrate)	3580	—
Topilnik s svetilko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Topilniki za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	28	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) isti, dvostranski	3	—
c) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
Žica, v klobčiču, dkg	—	40

GOSPODARSKE KNJIGE

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Znideršičev (A.-Ž.) panj. M. Humek. Din 24.—.

Humek, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—.

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—.

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—.

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo veljavna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—.

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajajmo in oskrbujmo. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavil M. Humek. Din 12.—.

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—.

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—.

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—.

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—.

Slovenci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—.

Gospodarska geografija.

(Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.) Sestavil dr. Vinko Šarabon. Vezana Din 48.—.

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—.

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani